

NARODOWY
BANK POLSKI

Strategia dla obrotu gotówkowego. Polskie podejście na tle innych państw

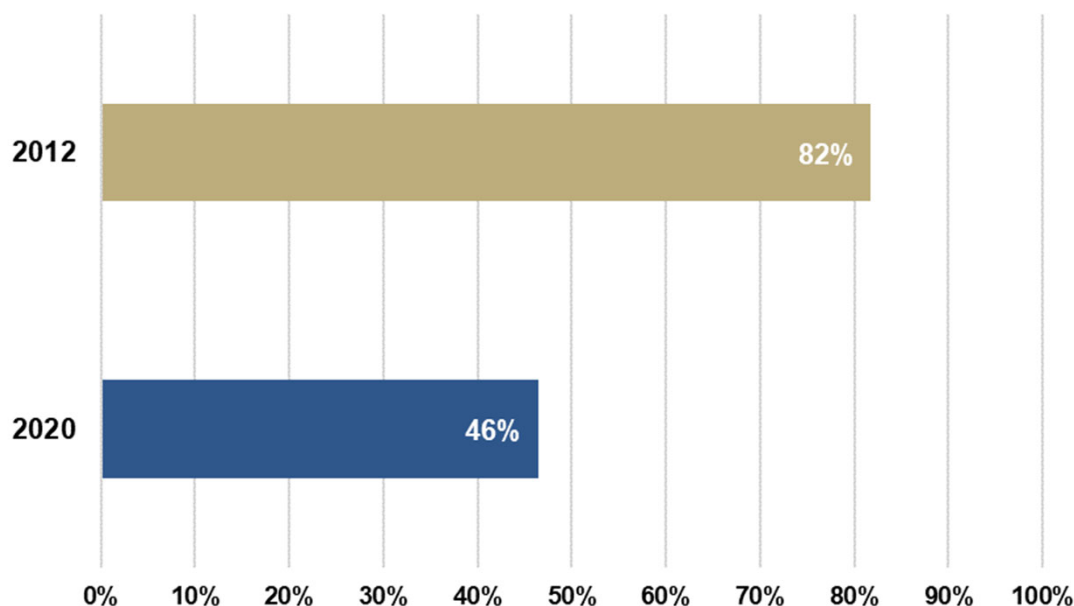
dr Joanna Kołodziej, Zastępca Dyrektora Departamentu Emisyjno-Skarbcowego

Kongres Obsługi Gotówki, 6 września 2023 r.

Polska - płatności gotówkowe

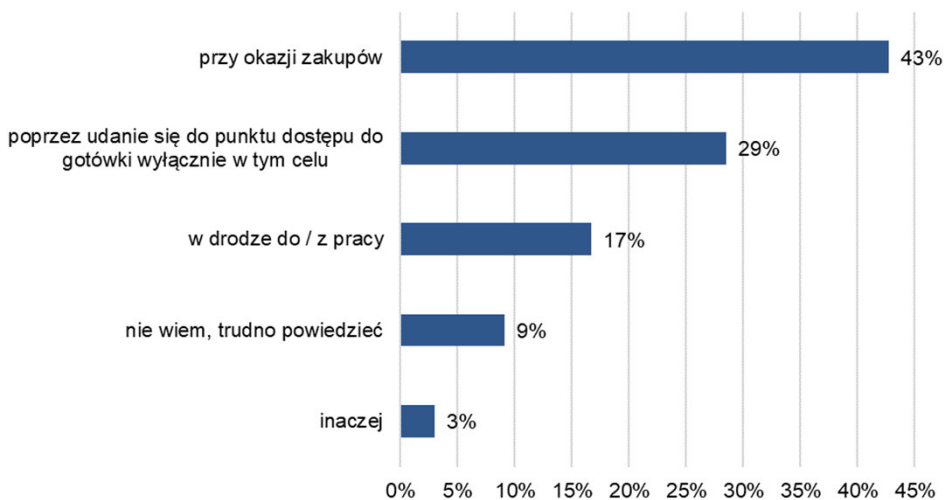
Udział płatności gotówkowych w liczbie płatności

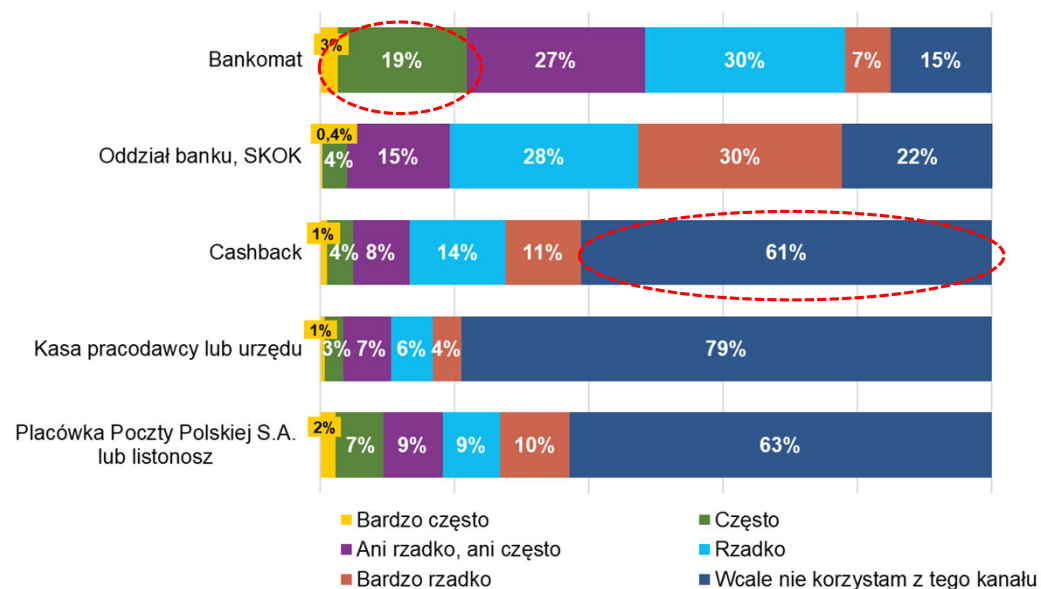
- Możliwość płatności gotówką podczas zakupów jest ważna dla większości badanych
- Respondenci nie mają określonych preferencji co do kwot, które są bardziej skłonni zapłacić gotówką
- 67,8% ankietowanych przyznaje, że ma odłożoną gotówkę na „wszelki wypadek”
- Ponad połowa osób preferujących płatności bezgotówkowe przyznaje, że po wybuchu wojny w Ukrainie wypłaciła gotówkę

Polska – wyniki badania

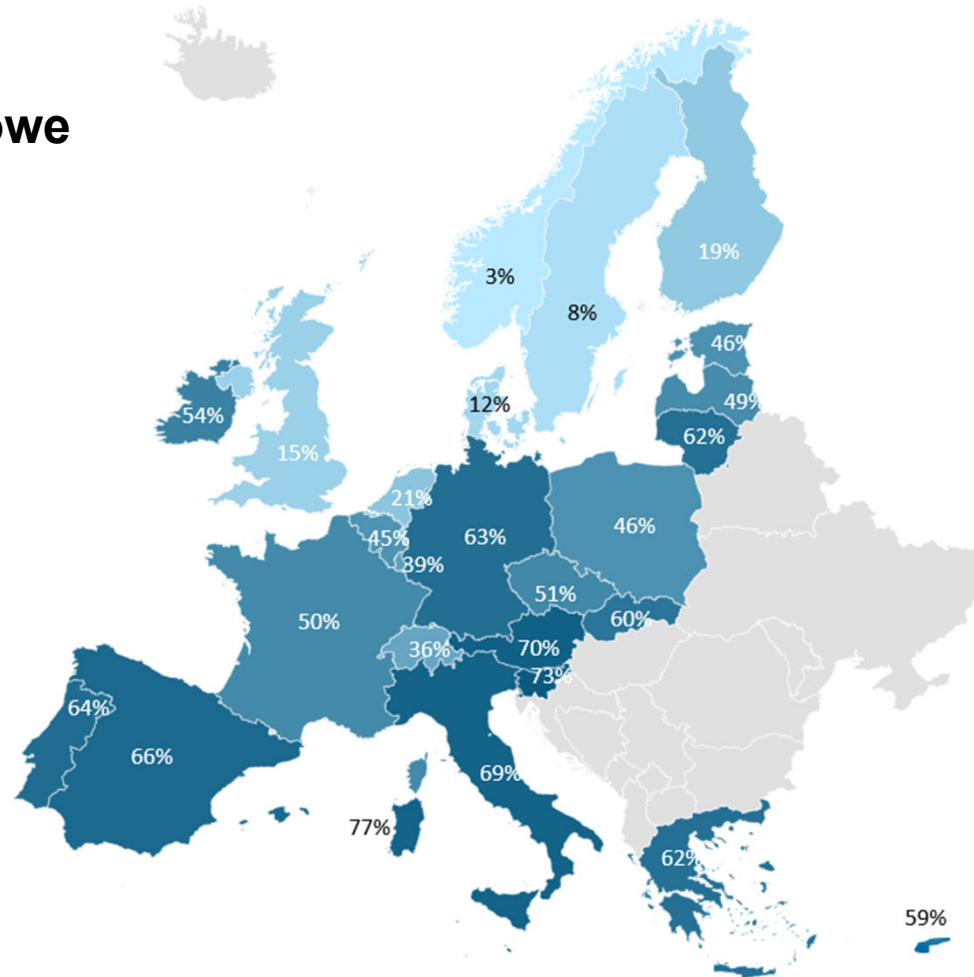
„W jakich okolicznościach najczęściej wypłaca Pan(i) gotówkę?”

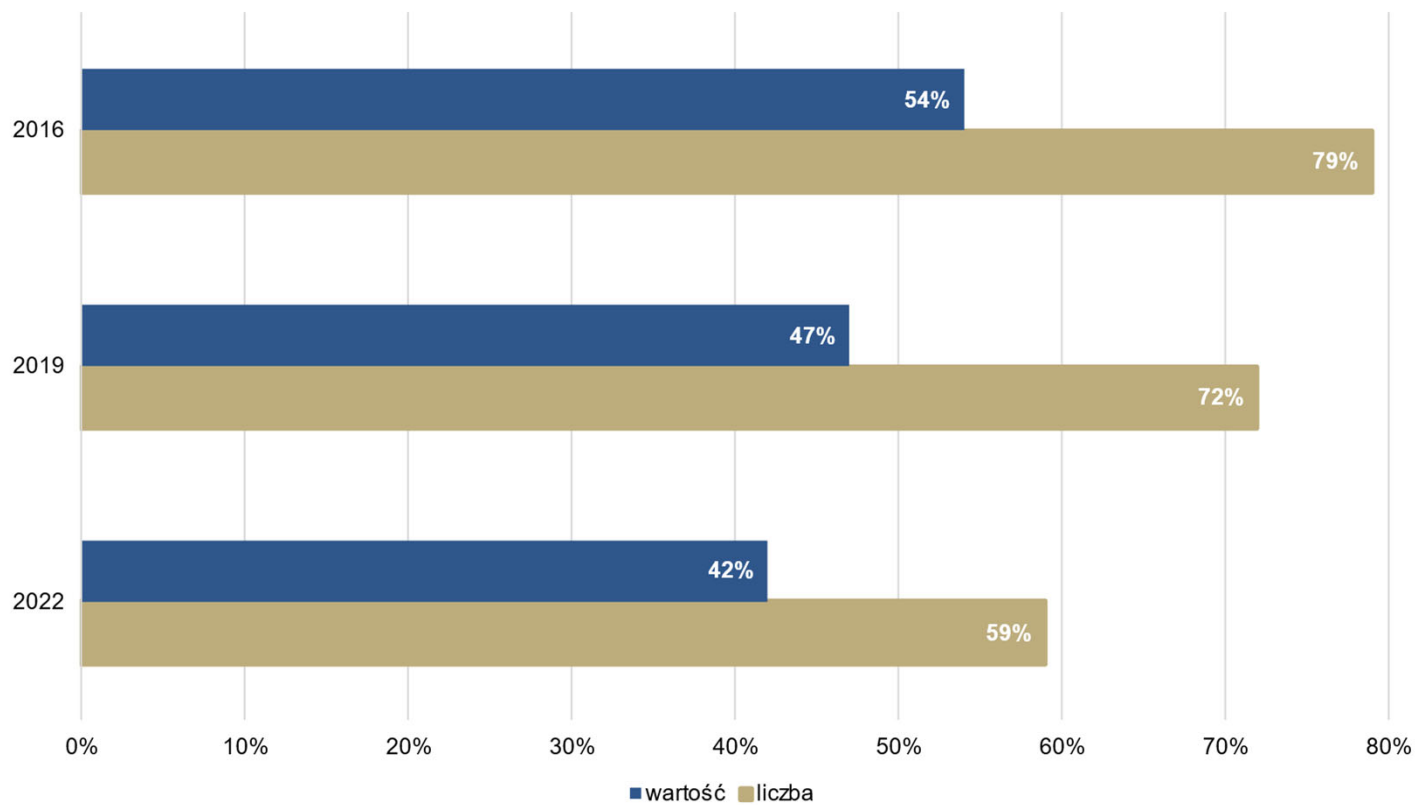
„Proszę wskazać częstotliwość korzystania przez Pana(-nią) z poszczególnych kanałów dostępu do gotówki”

Europa - płatności gotówkowe

Strefa euro - udział płatności gotówkowych

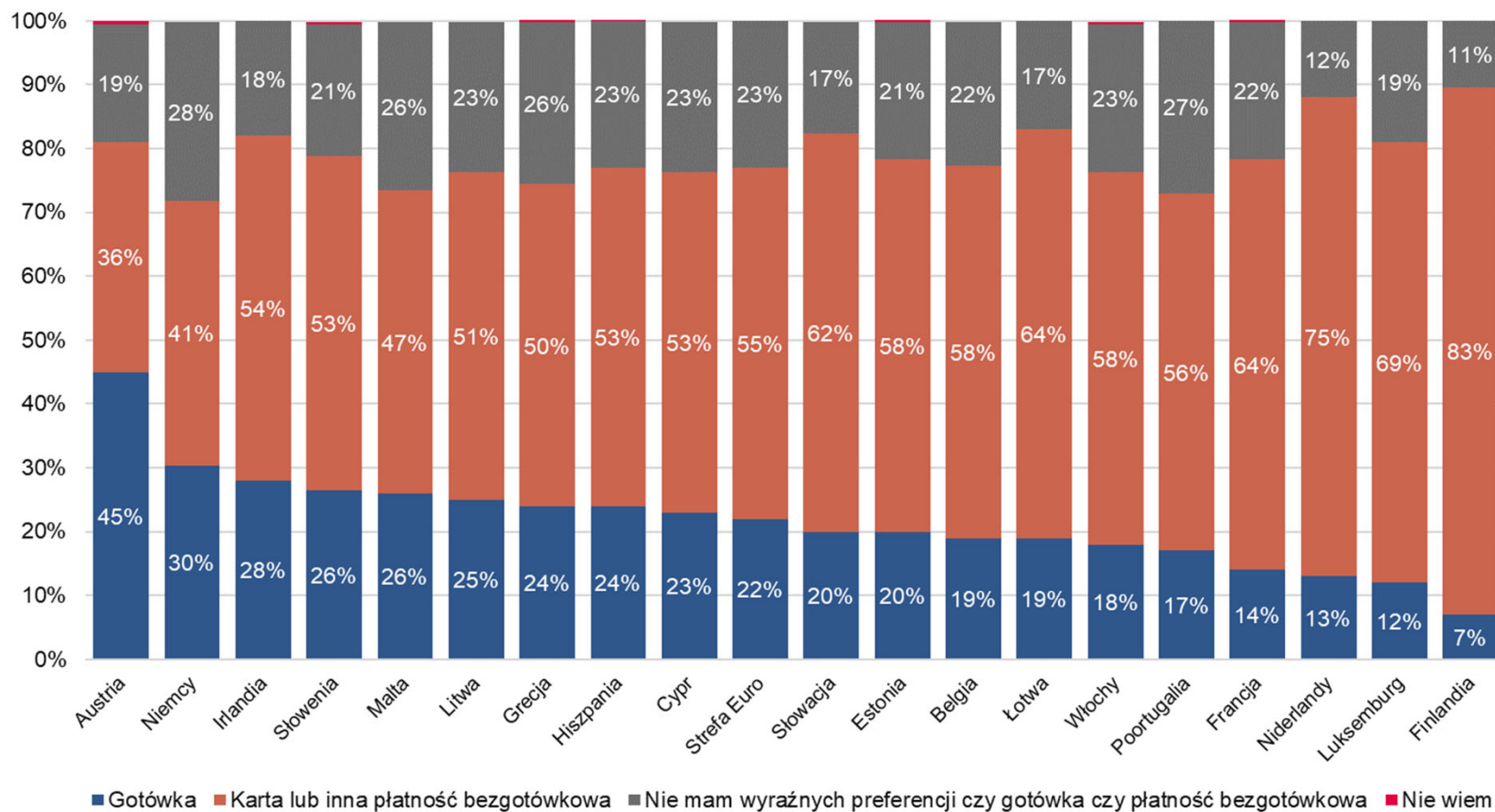

Strefa euro – główne wyniki badania (SPACE 2022)

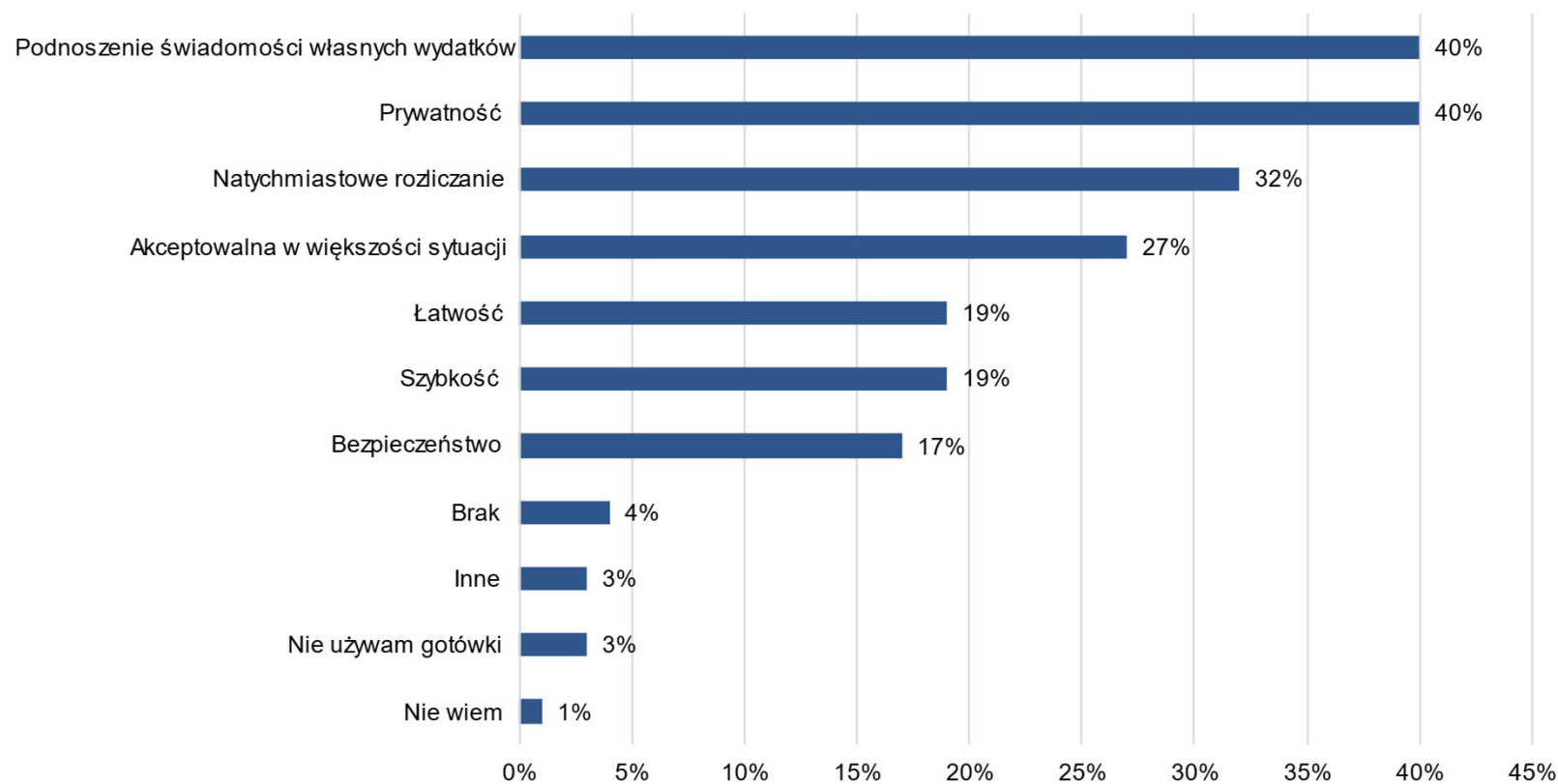
- ❑ Płatności kartami stanowiły 34% transakcji, w porównaniu z 19% w 2016 r. i 25% w 2019 r.
- ❑ Udział płatności mobilnych wzrósł z mniej niż 1% w 2019 r. do 3% w 2022 r.
- ❑ Gotówka była najczęściej używana przy wykonywaniu płatności o niewielkiej wartości. W przypadku płatności powyżej 50 euro najczęściej stosowaną metodą były karty płatnicze
- ❑ Wypłat gotówki dokonywano głównie z bankomatów (74%).
- ❑ W porównaniu do stanu sprzed wybuchu pandemii większość konsumentów (54%) stwierdziła, że nie zmieniła się częstotliwość korzystania z gotówki w fizycznych punktach sprzedaży; 31% konsumentów wskazało, że rzadziej korzysta z gotówki, a 14% częściej.
- ❑ Gotówka była akceptowana w 95% fizycznych punktów płatności w całej strefie euro (spadek z 98% w 2019 r.)

Strefa euro – preferowany sposób płatności

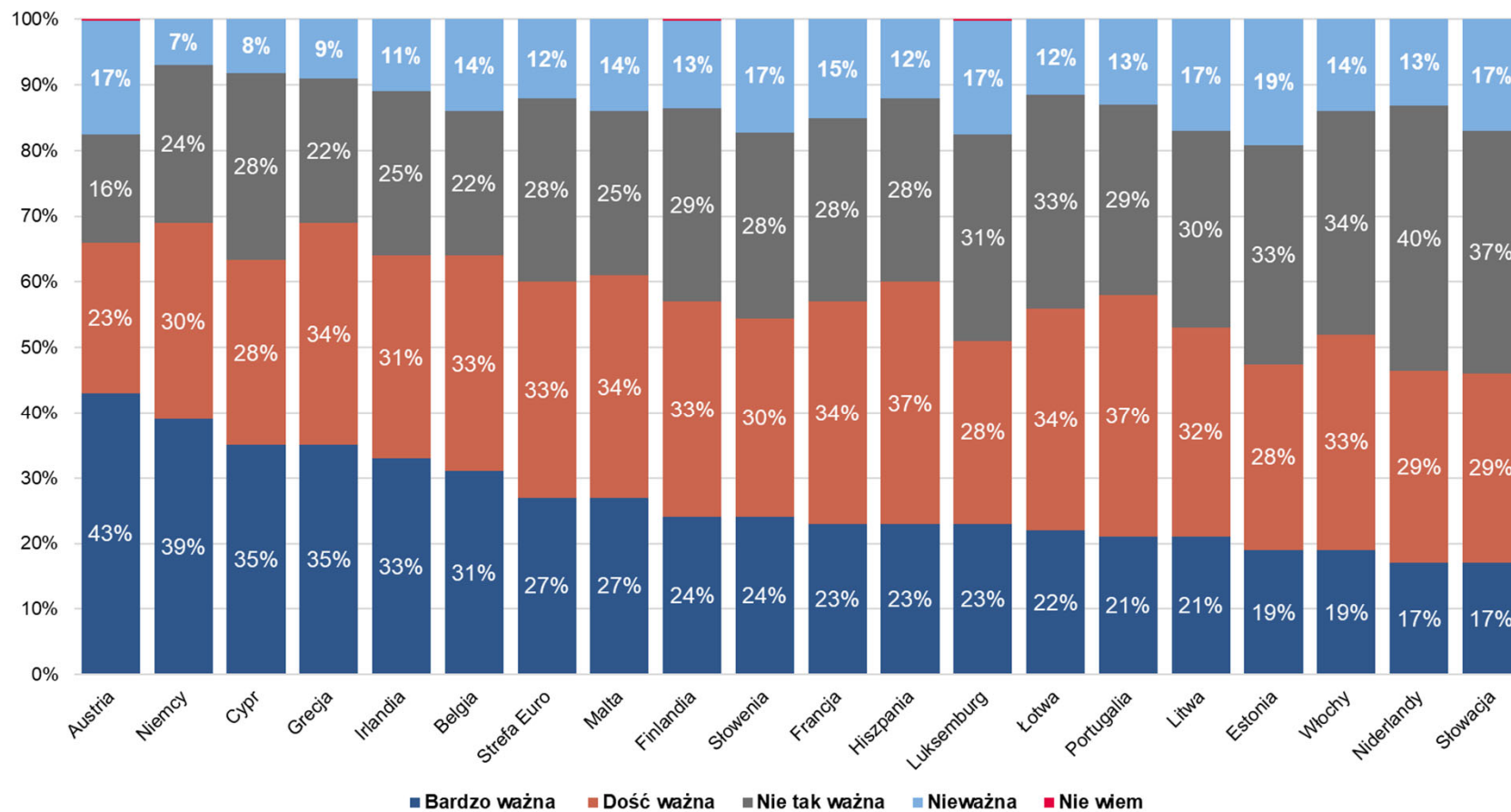

Źródło: Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE), December 2022, ECB

Strefa euro – powody preferowania gotówki

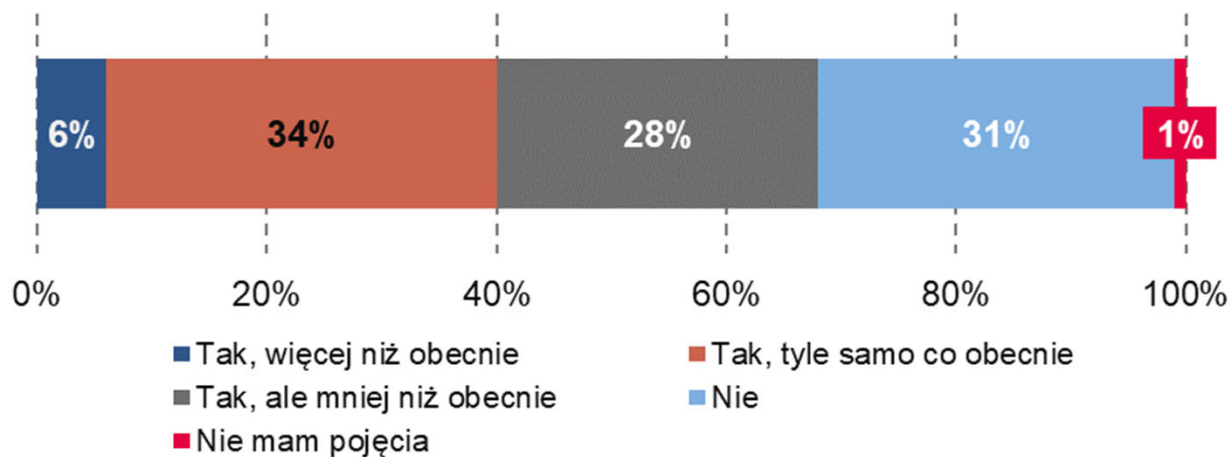
Strefa euro - znaczenie płacenia gotówką

Źródło: Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE), December 2022, ECB

Niderlandy – wyniki badania

Czy będziesz płacił gotówką za pięć lat?

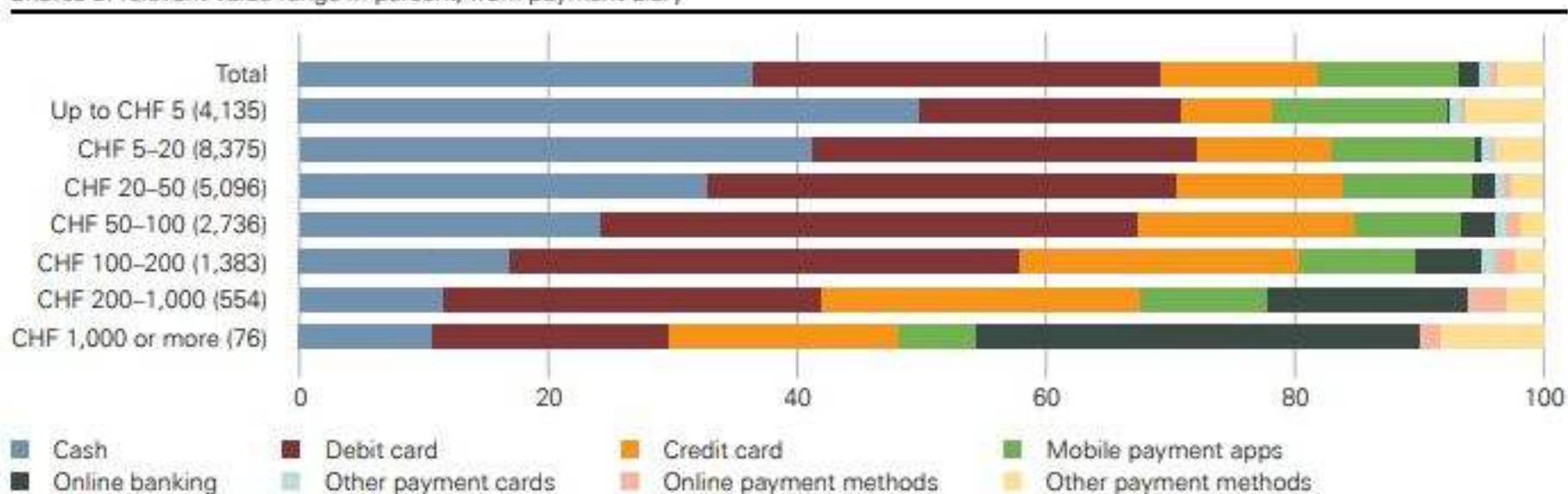

- 91% Holendrów uważa, że możliwość płacenia gotówką jest ważna
- Większość osób zwykle ma banknoty (79%) i monety (81%) przy sobie

Szwajcaria – metody płatności

VOLUME SHARES OF PAYMENT METHOD BY VALUE RANGE

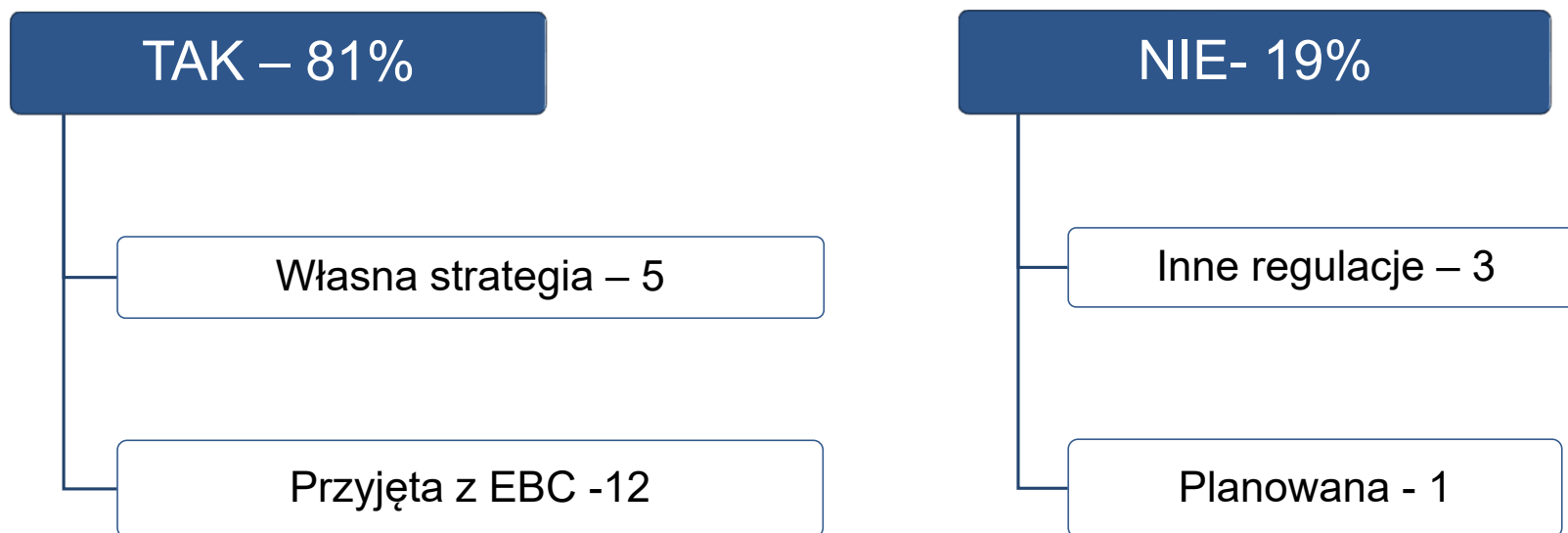
Shares of relevant value range in percent; from payment diary

Basis: 22,355 transactions amounting to CHF 1,107,930 (in total) or transactions by value range (cf. figures in brackets above)

Source(s): SNB

Strategie gotówkowe banków centralnych – wyniki ankiety NBP

Horyzont czasowy

Średniookresowa – 4

Długookresowa – 11

Wyniki analizy – główne obszary strategii banków centralnych

Dostępność i akceptacja

- wsparcie dostępu do usług gotówkowych i akceptacji gotówki
- zapewnienie funkcjonowania gotówki (jako środka płatniczego i przechowywania wartości)
- zachowanie możliwości wyboru sposobu płatności

Innowacje i bezpieczeństwo

- rozwój innowacyjnych i bezpiecznych banknotów
- ochrona zaufania do gotówki
- cyberbezpieczeństwo w systemach IT

Efektywność

- system zaopatrywania w gotówkę oraz wewnętrzne procesy
- poszukiwanie nowych metod zwiększenia efektywności obiegu gotówki
- optymalizacja obiegu gotówkowego i procesów gotówkowych

Inne

- jakość banknotów i monet
- przygotowanie na niespodziewane sytuacje
- łagodzenie zmian klimatycznych
- kontynuowanie aktywności badawczej i wydawanie nowych publikacji w kwestiach dotyczących gotówki

INKLUZYWNOŚĆ

BAROMETR

